

Kavramsal Ö?renmede Zihinsel Durum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kavramsal Ö?renmede Zihinsel Durum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24492>

Özet

Kavramsal Ö?renmede Zihinsel Durum Ölçe?i (KÖZDÖ), 2018 y?l?nda Nalan Uslu taraf?ndan ortaokul ö?rencilerinin kavramsal ö?renme süreçleri s?ras?nda deneyimledikleri zihinsel durumlar? sistematik olarak belirlemek amac?yla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek geli?tirme çal??ması?, ö?rencilerin kavramlar? edinme, ili?kilendirme ve sürdürme a?amalar?nda ya?ad?klar? bili?sel ve duyu?sal tepkilerin ölçülmesine odaklanmaktadır. Ölçek, özellikle e?itim psikolojisi ve fen e?itimi alanlar?nda ö?rencilerin ö?renme engellerini ve ba?ar?lar?n? etkileyen içsel faktörleri anlamak için önemli bir tan? araç? olarak tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Kavramsal Ö?renme, Zihinsel Durum, Psikometrik Ölçek, Ortaokul Ö?rencileri, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Nalan Uslu.

Yazarlar

Nalan Uslu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ortaokul ö?rencilerinin fen bilimleri veya di?er disiplinlerdeki kavramsal ö?renme etkinlikleri s?ras?nda sergiledikleri zihinsel e?ilimleri ve durumlar? tespit etmektir. Bu tespit, ö?rencilerin kavram yan?lg?lar?yla mücadele etme, yeni bilgiyi mevcut ?emalar?na entegre etme ve ö?renme sürecine yönelik motivasyonlar?n? de?erlendirme yeteneklerini kapsar.

Ölçek, e?itimcilere ve ara?t?rmac?lara, ö?rencilerin kavramsal de?i?imi gerçekte?tirme potansiyellerini ve bu süreçte kar??la?t?klar? psikolojik engelleri nicel verilerle analiz etme imkanı sunar. Böylece, ö?renme ortamlar?n?n ve ö?retim stratejilerinin ö?rencilerin zihinsel durumlar?na göre optimize edilmesine katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Kavramsal Ö?renmede Zihinsel Durum Ölçe?i, ö?rencilerin kavramsal ö?renme s?ras?nda deneyimledi?i bili?sel haz?rlık, duygusal tepkiler ve motivasyonel yönelimler gibi çok boyutlu zihinsel durumlar? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle ö?rencinin kavram? kabul etme, reddetme veya yüzeysel olarak benimseme e?ilimlerini yansıtan alt boyutlardan oluşur.

Ölçülen yap?, ö?rencilerin pasif bilgi al?c?s? olmaktan ziyade, bilgiyi aktif olarak i?leyen ve yap?land?ran bireyler olarak, ö?renme materyaline kar?? geli?tirdikleri içsel tutumlar? temsil

etmektedir. Bu durumlar, ö?rencinin ö?renme ç?kt?s?n? do?rudan etkileyen önemli araç? de?i?kenler olarak kabul edilir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas? bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekte?tirildi?inden, geçerlik çal??malar? detayl? bir ?ekilde yürütülmü?tür. KÖZDÖ'nün geçerlik çal??malar? kapsamında öncelikle uzman görüş?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm??t?r. Kapsam geçerli?i, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne derecede temsil etti?ini belirlemi?tir.

Yap? geçerli?i için aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ve do?rulay?c? faktör analizi (DFA) teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda, ölçe?in kavramsal ö?renmedeki zihinsel durumu temsil eden teorik yap?yla uyumlu bir faktör yap?s?na sahip oldu?u gösterilmi?tir. Ancak, spesifik faktör yükleri ve model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, vb.) için orijinal tezin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak raporlanm??t?r. Yüksek lisans tezi bulgular?na göre, ölçe?in genel iç tutarlıl?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde veya üzerinde oldu?u varsay?lmaktadır. Yüksek iç tutarlıl?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede ne kadar ba?arılı oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararlıl??n? test etmek amacıyla test-tekerrar test güvenilirlik çal??mas?n?n da yap?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu çal??ma, ö?rencilerin zihinsel durumlar?n?n k?sa bir zaman aral??nda ne kadar tutarlı kald??n? belirleyerek ölçe?in kararlıl??n? destekler. Spesifik güvenilirlik katsayılar? için orijinal kayna?a ba?vurulmalıdır.

Faktör Analizi

Kavramsal Ö?renmede Zihinsel Durum Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizleri uygulanm??t?r. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu belirlemek için kullan?lm?? ve teorik olarak beklenen alt boyutlar? ortaya ç?karm??t?r. Bu alt boyutlar muhtemelen, kavramsal ö?renmeye yönelik inançlar, duygusal tepkiler ve bili?sel çaba gibi bile?enleri içermektedir.

AFA'y? takiben, elde edilen faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem üzerinde do?rulanmas? amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yap?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçek modelinin verilerle uyumunu kan?tlam?? ve faktör yap?s?n?n sa?lamlı??n? desteklemi?tir.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Türü:

Geli?tirme Ölçe?i (Özel bir popülasyonun belirli bir yap?s?n? ölçmek için geli?tirilmi?tir.)

Format:

Büyük olas?l?kla 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örn: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Ö?renciler

Ya? Grubu:

Ortaokul ö?rencileri (Genellikle 11-14 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?:

Bal?kesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'ne sunulan yüksek lisans tezinde belirtilen Bal?kesir ilindeki ortaokul ö?rencileri örneklemi üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi:

Öz-bildirim temelli psikometrik ölçüm metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim, Bili?sel Yap?, Kavram Yan?lg?lar?, Ö?renme Psikolojisi, Likert Ölçe?i, Ortaokul, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları:

Mevcut değil (Yüksek lisans tezi yayımlandığı tarihte zorunlu olmayabilir.)

Bağılı E-posta Adresleri:

Mevcut değil (Orijinal tezde belirtilmemi.)

Yazma Adresi:

Nalan Uslu, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir (2018 tezi itibarıyla.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler:

Ölçeğin kullanımı için yazar Nalan Uslu'dan izin alınması gerekmektedir, zira çalışmamın yayımlanmamış bir yüksek lisans tezidir. Akademik kullanım için genellikle tezin yayımlandığı üniversite (Balıkesir Üniversitesi) üzerinden izin prosedürleri takip edilmelidir.

Ücret:

Ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle ücretsizdir, ancak yazarın politikasına bağlıdır.

Test Yılı:

2018

PDF Kaynakları:

Ölçeğin orijinal PDF belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[kavramsal-ogrenmede-zihinsel-durum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Uslu, N. (2018). *Ortaokul ö?rencilerinin kavramsal ö?renmede zihinsel durumlar?n?n belirlenmesi: Ölçek geli?tirme çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Bal?kesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bal?kesir.

Kavramsal Ö?renmede Zihinsel Durum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde (Uslu, 2018) detayl? olarak yer almakta olup, bu özet içeri?inde maddelerin tam listesi bulunmamaktadır. Maddeler genellikle ö?rencilerin kavramsal ö?renme s?ras?ndaki ?üphe, merak, ilgi, hayal k?r?kl??? ve bili?sel çaba düzeylerini ölçen ifadelerden olu?maktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM